

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Філософський факультет
кафедра української філософії та культури**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана з навчальної роботи
Комаха Л.Г.

« ___ » _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія міфології

для студентів

галузь знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальність **031 Релігієзнавство**
освітній рівень **Бакалавр**
освітня програма **релігієзнавство**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2017/2018
Семестр	I
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладачі:

Кривда Наталія Юріївна, д.філос.н.,
професор кафедри української філософії та культури

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробники:

Кривда Наталія Юріївна, д.філос.н.,
професор кафедри української філософії та культури

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри української філософії та культури

_____ (проф. Русин М.Ю.)
(підпис)

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)
(підпис)

«___» _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – оволодіння знаннями про історично першу форму суспільної свідомості - міфосвідомість, осмислення її як найглибіннішого щабля розвитку ментальності, духовності та культури людства. Необхідним є досягнення розуміння студентами системи, функцій та механізмів міфологічного мислення людства – від архаїки до сьогодення. Осмислення міфологічних конструкцій та механізмів в політичній, соціальній та мистецькій практиці сьогодення.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування курсу передбачає наявність у студентів розуміння історії розвитку цивілізації та культури, знання культурологічних категорій та понять (на рівні випускника середньої школи/студента I семестру).
2. Знання теоретичних основ історії ранніх цивілізацій та культур, початків загальнонаукового/культурологічного аналізу, володіння іноземними мовами на достатньому для читання текстів рівні.
3. Володіти елементарними навичками культурної компетентності.

3. Анотація навчальної дисципліни / референс:

Дисципліна «*Історія міфології*» належить до переліку обов'язкових (нормативних) дисциплін та викладається у I-II семестрі бакалаврата. Предметом дисципліни виступає теорія та функції міфу, історія розвитку міфологічних систем найзначніших цивілізаційно-культурних утворень в світовій історії, значення міфу як метахудожнього мислення та розуміння сутності соціально-міфологічних конструкцій сучасної суспільно-культурної та політичної практики.

Міфосвідомість - історично перший тип суспільної свідомості, який і до сьогодні складає функціональну та змістовну основу мислення на індивідуальному та, особливо, груповому та колективному рівнях. Осмислення Міфу як найглибіннішого щабля розвитку ментальності, духовності та культури людства означає проникнення в «лабораторію», де формувалися і продовжує жити людська свідомість, культура, ідентичність.

Теорія та функції міфу, історія розвитку міфологічних систем найдавніших та давніх цивілізацій, значення міфу як метахудожнього мислення та розуміння його як культурно-історичного підґрунтя ВСІХ культур світу надзвичайно важливе. Це той науковий інструментарій який дозволить сучасному досліднику/практику не тільки розуміти підвалини культурного розвитку людства, архетипічну структуру мислення, культурні коди архаїки, але й навчитися розуміти сутність сучасної художньої, суспільно-культурної та політичної практики. Сьогоднішній міф – основа політичних, історичних, гендерних, рекламних, масових та інших комунікацій – і ми навчимося її вирізняти та інтерпретувати.

Аби наблизитися до розуміння як приймають рішення і діють люди/колективи, аби навчитися впливати на формування мотивації та поведінки людей (або захищатися від впливу), необхідне знання діалектики та феноменології міфу як глибинної основи людської свідомості, важливо розуміти систему функцій міфу в архаїчній/сучасній життєдіяльності, аналізувати міф як сенс масової (в тч, політичної) комунікації.. Формуванню дослідницьких та лідерських якостей буде сприяти вміння аналізувати культурні та соціально-політичні феномени з точки зору міфологічного підґрунтя, визначати їхню генезу та особливості, вміти проаналізувати сучасні філософію, політику, релігію, мистецтво, масову культуру, ментальність з точки зору їх міфологічної природи та механізмів функціонування.

4. Завдання (навчальні цілі)

Протягом вивчення дисципліни студент повинен детально ознайомитися з проблемами діалектики та феноменології міфу, вивчити систему функцій міфу в архаїчній та сучасній життєдіяльності, проаналізувати та навчитися порівнювати історичний розвиток

міфосвідомості та культури різних цивілізацій. В результаті осягнення курсу студент повинен вміти аналізувати філософські теорії, культурні, релігійні та мистецькі феномени з точки зору міфологічного підґрунтя, визначати їхню генезу та особливості, вміти проаналізувати сучасні філософію, політику, релігію, мистецтво, масову культуру, ментальність з точки зору їх міфологічної природи та механізмів функціонування. Важливим є вміння аналізувати українську культуру з точки зору глибинності та тягlosti певних ідей та конструктів, в тому числі міфологічних.

Передбачається, що прослухавши курс, студент навчиться аналізувати релігієзнавчу, філософську, культурологічну, мистецтвознавчу, історіографічну літературу, використовуючи різноманітні методи теоретичного осмислення феномену міфосвідомості та ранніх форм культури; виокремлювати актуальні наукові проблеми дослідження міфу як форми культури та окреслювати шляхи їх можливого вирішення; здатний мати системне бачення історико-культурних та цивілізаційних типів розвитку, аналізувати сучасні соціокультурні ситуації та процеси з точки зору наявності в них міфологічних, релігійних, філософських конструктів, спираючись на фундаментальні знання історії та теорії культури. Студент повинен набути досвід підготовки та презентації результатів проведених досліджень у відповідних формах.

Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	Поняття міфу, генезу, структуру та логос міфу. Міф у системі культури. Особливості міфосвідомості. Міфологія як наука: історія становлення, актуальність вивчення, особливості сучасного стану.	Лекція, самостійна робота	Письмова контрольна робота, екзаменаційна робота	3
1.2	Співвідношення міфу та філософії, науки, мистецтва: методологічна диференціація. Міфологія та релігія у статусі типів суспільної свідомості та форм культури. Діалектика суб'єкту та об'єкту в міфі. Міф як образ особистості (О.Лосєв), чудесне, розгорнуте магічне ім'я. Закономірності міфу.	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна доповідь, екзаменаційна робота	4
1.3	Міф – вторинна моделювальна система: повідомлення (текст) та засіб спілкування (мова). Моделювальні (гностичні) функції та отнічні (комунікативні) функції.	Лекція, самостійна робота, творча робота	Письмова контрольна робота, проекти, екзаменаційна робота	4
1.4	Антропосоціогенез. Міфосвідомість як історично перший тип свідомості. Джерела та стан вивчення міфосвідомості первісного суспільства. Тематика, мова та синкретизм міфу. Характерні риси (особливості) міфологічної свідомості.	Самостійна робота	Конспект першоджерел, екзаменаційна робота	3

	Співвідношення міфу, ритуалу, обряду.			
1.5	Міфологія епохи найдавніших цивілізацій. Міфи давнього світу (Месопотамія, Єгипет, семіти, Індія, Іран, Китай,) у порівняльному аналізі. Релігійно-міфологічні уявлення індіанців доколумбової Америки. Міфологічні уявлення народів Африки, Австралії, Океанії.	Семинар, самостійна робота, реферування джерел, творча робота	Усна доповідь, створення порівняльних таблиць, письмова контрольна робота, екзаменаційна робота	8
1.6	Тотальність міфу греко-римського світу. Крито-мікенська та елліністична міфологія. Громадянська міфологія Риму. Вплив на європейську культуру. Зародження християнства на уламках міфу.	Лекція, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, створення порівняльних таблиць, презентація самостійного дослідження, екзаменаційна робота	4
1.7	Германо-скандинавська та кельтська міфологія, найдавніший пантеон - аналіз індоєвропейських, германських та кельтських мотивів.	семинар, самостійна робота, творча робота	Конспект першоджерел, складання порівняльних таблиць, екзаменаційна робота	2
1.8	Давньослов'янська міфологія епохи праслов'янської єдності: порівняльно-історичні реконструкції західно- та східнослов'янських міфологічних уявлень. Міфосвіти індоєвропейців, автохтонних землеробських культур, кочових племен. Релігійно-культурний проект Володимира Великого: закладання двовір'я. Міф, культова обрядовість давньослов'янських часів – найдавніший щабель української культури. «Вторинні» міфологічні системи.	Лекція, семінар, реферування джерел	Конспект першоджерел, складання порівняльних таблиць, створення та захист проєктів, екзаменаційна робота	4
1.9	Міфопоетична модель світу. Архаїчний та сучасний ритуал. Поняття архетипу, реконструкція архетипів у практиці сучасної культури. Міфосвідомість: народження образотворчості та літератури. Міфопоетичні мотиви у візуальних видах мистецтва: театр, кінематограф, мистецтво інсталяції. Реклама та міф. Міфологічні конструкції у практиці сучасної політики, суспільствознавства, історії. Сучасна політична міфологія.	Лекція, семінари, самостійна робота, творча робота	Усна доповідь, презентація творчої роботи, створення та захист проєктів, екзаменаційна робота	8
	Вміти:			
2.1	демонструвати знання та аналіз фахової та спеціалізованої літератури із історії та теорії	Семінари, самостійна	Усні доповіді, презентація	4

	міфології, історії архаїчної, античної та середньовічної культури, історії релігії, історії мистецтв	робота, дискусії, створення проектів	самостійного дослідження, порівняльний аналіз, екзаменаційна робота	
2.2	аналізувати, пояснювати та інтерпретувати варіативність/інваріантність форм людської культури, вміти віднаходити коріння певних культур та пояснювати тяглість культурних, мистецьких, релігійних, ідеологічних конструкцій, поведінкових моделей в історико-культурній перспективі	Семинар, Самостійна робота, дискусії, створення проектів	Усні доповіді, пояснення до конспекту першоджерел презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій, екзаменаційна робота	5
2.3	здійснювати дослідження та аналіз механізмів формування та систем цінностей етнічних та національних культур, підґрунтя цивілізацій, спираючись на історико-порівняльний метод, методики крос-культурних досліджень, компартивістики	Семинар, Самостійна робота	презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій, письмова контрольна робота	5
2.4	здійснювати експертну оцінку текстів, оприлюднених проектів та програм, спрямованих на викладення історії світової культури, історії вітчизняної культури, популяризації української культури у глобальному просторі	Семинар, Самостійна робота, творча робота, створення рекомендацій та проектів	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	5
2.5	готувати рекомендації та матеріали, проектувати та реалізовувати програми щодо вивчення ранніх періодів історії культури, української зокрема, як ціннісно-процесуального феномену у європейському та світовому історико-культурному контексті	Семинари, Самостійна робота, створення рекомендацій та захист проектів	Усні доповіді, презентації, дискусії, текст рекомендацій, проект	8
2.6	Виявляти, пояснювати та інтерпретувати та наочно представляти наявність/дієвість міфологічних конструкцій та архетипів у практиці сучасного мистецтва, реклами, політики, у формуванні та маніпуляції масовою свідомістю	Семинари, Самостійна та творча робота, створення та захист проектів	Усні доповіді, презентації, дискусії, аналітичні записки, проект	8
	Комунікація:			

3.1	Розширити та закріпити навички міжособистісної взаємодії, роботи в дослідницьких командах та спільної перзентації результатів досліджень/проектів	Семінари, дискусії, створення та захист проектів	Усні доповіді, дискусії, презентації командних досліджень, захист проектів	3
3.2	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої культурологічної літератури в підготовці до семінарських занять, написанні самостійних робіт, створенні рекомендацій та проектів;	Семінари, самостійна робота, створення та захист проектів	Усні доповіді, дискусії, презентації досліджень, захист проектів	5
3.3	презентувати результати творчих робіт та проведених крос-культурних досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, проектів, змістовних рефератів;	Семінари, самостійна робота, створення та захист проектів	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій захист проектів,	4
3.4	Навчитися цінувати, поважати, професійно пояснювати культурну різноманітність, в тому числі представникам інших професійних/непрофесійних груп/спільнот різного рівня підготовки, різної культурної приналежності чи релігійного віросповідання	Семінари, дискусії, робота з зовнішньою аудиторією, створення та захист проектів	Усні доповіді, дискусії, відкриті зовнішні лекції, текст рекомендацій, захист проектів	3
	Автономність та відповідальність:			
4.1	Під керівництвом викладача шукати, критично опрацьовувати та аналізувати літературу із історії та теорії міфології, історії давніх цивілізацій, античної та середньовічної культури, історії релігії, історії мистецтв, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота, семінари, створення та захист проектів	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій, проекти	3
4.2	вирішувати комплексні завдання, пов'язанні із верифікацією результатів існуючих досліджень, порівнювати їх із результатами власне проведених досліджень щодо механізмів та цінностей давніх та сучасних міфологій на основі компартивного методу, методик крос-культурного аналізу	Семінари, самостійна робота, створення та захист проектів	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій	3
4.3	нести відповідальність за достовірність, наукову коректність та незаангажованість проведених досліджень щодо вивчення світової культурної	Семінари, самостійна робота,	Усні доповіді, дискусії, презентація	4

спадщини, створених рекомендацій та проектів щодо вивчення та промоції української культури як ціннісно-процесуального феномену у європейському та світовому історико-культурному контексті, надавши науково-коректні та ідеологічно незаангажовані пояснення особливостей етнічних та національних культур, різних релігій у міжнародному контексті	творча робота, створення проектів	самостійного дослідження, текст рекомендацій, проекти, екзаменаційна робота	
--	-----------------------------------	---	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання *(необов'язково для вибіркових дисциплін)*

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання					

7. Структура курсу у курсі передбачено 3 змістових частини. Заняття проводяться у вигляді лекцій, семінарів, написання та захисту рекомендацій, захисту творчих робіт та проектів з використання інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна екзаменом.

Перша частина курсу «Теорія міфології» присвячена виченню поняття міфу, його походженню, характерним особливостям, закономірностям та логіці розгортання. Досліджується категоріальний апарат науки міфології, історія її розвитку. Розглядається феноменологія та діалектика міфу (за О.Лосевім та Е.Голосовкером). Міф досліджується як комунікативна система, моделювальні та комунікативні функції міфу. Теоретичні моделі та концепції стають дослідницьким інструментарієм.

Друга частина курсу «Історія міфології» присвячена аналізу міфосвідомості як історично першого типу свідомості. Розглядаються міфосистеми епохи найдавніших цивілізацій, набуваються навички порівняльного аналізу різних систем, навички аналізувати, пояснювати та інтерпретувати варіативність/інваріантність форм людської культури та міфології. Досліджується еліністична міфологія та її значення для розвитку людської цивілізації; давньослов'янська міфологія як підґрунтя формування української культури. Набувається вміння віднаходити коріння культур та пояснювати тяглість мистецьких, релігійних, ідеологічних конструкцій, цінностей, поведінкових моделей в історико-культурній перспективі. Напрацьовуються навички здійснення експертного оцінювання текстів, оприлюднених проектів та програм, спрямованих на викладення історії світової культури з точки зору присутності міфологічного шабля культури, історії вітчизняної культури, популяризації давнього спадку української культури у глобальному просторі.

Третя частина курсу «Практика міфології» присвячена аналізу міфосвідомості як метахудожнього, народженню образотворчості та літератури з надр міфу. Сучасні образотворчість, візуальні мистецтва, література, кіно, театр розглядаються як простір реалізації міфологічних конструкцій та механізмів впливу. Аналізується сучасна європейська та українська література як одна з форм розгортання авторського міфу. Вивчається сучасні рекламна та політична міфотворчість на прикладі України. Студент навчається виявляти представляти наявність/дієвість міфологічних конструкцій та архетипів у практиці сучасного мистецтва, реклами, політики, у формуванні та маніпулюванні масовою свідомістю. Здійснюються дослідницькі проекти на основі аналізу сучасного стану українського літературного, мистецького, рекламного, політичного полів.

Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема

- оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.9), що складає 40% від загальної оцінки та
- оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.4); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 60% загальної оцінки.

Критерії оцінювання:

Семестрове оцінювання:

- Усна відповідь:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

- Доповнення / дискусія:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

- Реферування / Конспект першоджерел:

3 бали – студент опрацював необхідні тексти із цитуванням, ґрунтовно проаналізував їх, доповнивши відповідними власними зауваженнями та поясненнями

2 бали – студент законспектував необхідні тексти без якісних цитувань та пояснень

1 бали – студент здійснив компіляцію текстів без

- Самостійна письмова робота, підсумкова письмова контрольна робота:

10-9 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

8-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

6-5 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

4-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

- Написання рекомендацій-

студент здійснює (на доступному йому аналітичному рівні) експертну оцінку існуючих текстів, оприлюднених проектів та програм, спрямованих на викладення історії світової культури та історії вітчизняної культури в навчальних закладах різного рівня, проекти поширення відомостей та популяризації української культури у глобальному просторі. Результати оцінювання викладаються у вигляді тексту рекомендацій.

5-4 балів - студент у повному обсязі самостійно здійснив аналіз тексту/програми/проекту, коректно, вільно та аргументовано викладає здобутки та недоліки, глибоко та всебічно викладає рекомендації до покращення та методи/способи імплементації, що мають системний ґрунтовний характер

3-2 бали - студент у достатньому обсязі здійснив аналіз тексту/програми/проекту, коректно та аргументовано викладає здобутки та недоліки, в основному викладає рекомендації та методи імплементації, що мають системний об'єктивний характер. Допускаються несуттєві неточності

1-0 бали – в цілому описана текст/програма/проект, викладений зміст в цілому, рекомендації носить поверхневий характер або їх немає, має суттєві неточності, несамостійний текст

• Створення та захист проектів - в межах другої та третьої частини навчального курсу студент може здійснити аналітичний або дослідницький проект.

1. 1. Підготувати

а) **теоретико-методологічний аналіз** міфологічного тексту, арте-факту/фактів, культури ранньої/архаїчної доби, здійснити комплексне описання та інтерпретацію міфологічних об'єктів, текстів, витворів мистецтва тощо. Необхідно визначити роль і місце тексту, арте-факту/фактів, культури ранньої/архаїчної доби у світовій історії культури, культурні зв'язки, взаємовпливи, перехрещення, визначити важливість вивчення тексту, арте-факту/фактів, культурної доби та можливість практичного застосування знань.

б) **аналітичний проект** навчальної або просвітницької програми; проект рекомендації та матеріалів, механізмів та способів реалізації програми для різних рівнів та різних аудиторій щодо вивчення ранніх періодів історії культури, української зокрема, як ціннісно-процесуального феномену у контексті розвитку європейської та світової спільноти. В проекті має бути показана історико-культурна роль та значення міфологічної культури, важливість її вивчення, можливості практичного застосування інструментів, що дає вивчення міфології.

2. Підготувати дослідницький проект на основі аналізу сучасного стану релігійної свідомості населення, українського літературного, мистецького, рекламного, політичного/ідеологічного полів. В проекті має виявлятися, пояснюватися, інтерпретуватися та наочно представлятися наявність/дієвість міфологічних конструкцій та архетипів у практиці сучасного мистецтва, реклами, політики, у формуванні та маніпуляції масовою свідомістю суспільства, представлятися наявність/дієвість неоміфологічних конструкцій. Можуть бути представлені методи протистояння маніпуляціям (рекламне чи політичне поле), критичного аналізу нових релігійних культів, неоязичництва зокрема.

10-8 балів - студент у повному обсязі самостійно здійснив аналіз проблеми, вивчив та проаналізував наявний стан проблеми/матеріал, коректно, вільно та аргументовано викладає мету проекту, описує аудиторію спрямування, цілі та методи реалізації, глибоко та всебічно викладає рекомендації, методи/способи імплементації проекту, що мають системний ґрунтовний характер. Проект носить виражено самостійний характер.

7-5 бали - студент у достатньому обсязі здійснив аналіз проблеми, проаналізував наявний стан проблеми та матеріал, коректно та аргументовано викладає мету та цілі, в основному викладає зміст проекту та методи імплементації, що мають системний об'єктивний характер. Допускаються несуттєві неточності. Проект носить достатньо самостійний характер.

4-2 бали – в цілому описана проблему, викладає мету та зміст проекту в цілому, аналітика фрагментарна або відсутня, характер поверхневий, має суттєві неточності, носить характер компіляції.

Екзаменаційне оцінювання

- Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє несамостійність у виконанні завдань.

8.1 Організація оцінювання:

Оцінювання за формами контролю:

Види робіт		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Усна відповідь ¹		«3» x 6 = 18	«4» x 6 = 24
Доповнення, участь в дискусіях		«1» x 6 = 6	«2» x 6 = 12
Реферат / Конспект першоджерел ²	Теми рефератів та перелік джерел подані в Додатках до Робочої програми	«1» x 2 = 2	«2» x 2 = 4
Рекомендації	експертну оцінку існуючих текстів, оприлюднених проєктів та програм, спрямованих на викладення історії світової культури та історії вітчизняної культури в навчальних закладах різного рівня, просвітницьких проєктів, проєктів поширення відомостей та популяризації української культури у глобальному просторі.	«3» x 1 = 3	«4» x 1 = 4

¹ У разі відсутності студента на семінарському занятті, розглянуті питання відпрацьовуються у вигляді письмового реферату/конспекту.

² Максимальна кількість балів за конспекти першоджерел в даній навчальній дисципліні не може бути більше, ніж 10% від семестрової кількості балів, тобто не більше, ніж 8 балів.

	Результати оцінювання викладаються у вигляді тексту рекомендацій та презентуються.		
Проект 1	Проект програми (рекомендації, матеріали, механізми та способи реалізації). Проект навчальної або просвітницької програми для різних освітніх рівнів/аудиторій щодо вивчення ранніх періодів історії культури, української зокрема, як ціннісно-процесуального феномену у контексті розвитку європейської та світової спільноти. Можливий проект промоції.	«3» x 1 = 3	«4» x 1 = 5
Проект 2	Дослідницький проект на основі аналізу сучасного стану українського літературного, мистецького, рекламного, політичного/ідеологічного полів - виявляється, пояснюється, інтерпретується та наочно представляється наявність/дієвість міфологічних конструкцій та архетипів у практиці сучасного мистецтва, реклами, політики, у формуванні та маніпуляції масовою свідомістю суспільства. Можуть бути представлені методи протистояння маніпуляціям (рекламне чи політичне поле).	«3» x 1 = 3	«4» x 1 = 5
Підсумкова контрольна робота		«6» x 1 = 6	«8» x 1 = 8

Підсумкове оцінювання у формі екзамену - проведення екзаменаційного оцінювання в усній формі з письмовою підготовкою ,60 балів (60%) – семестровий контроль і 40 балів (40%) – екзамен).

	Частина 1	Частина 2	Частина 3	Всього за семестр	екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	12	12	12	36	24	60
Максимум	20	20	20	60	40	100

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав **менше 36 балів**.

Для допуску до екзамену обов'язково необхідно

- відповідати на семінарах (3 відповіді),
- написати реферати/конспекти першоджерел (3 роботи)
- написати/здати всі контрольні роботи (2 роботи),
- здати та захистити рекомендації або проект (1 робота).

Оцінка за іспит не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ лекції чи семінару	Назва лекції та семінарів	Кількість годин			
		лекції	семінари	самост. робота	Інші форми контр.
<i>Частина перша Змістовий модуль 1 <u>Теорія міфології</u></i>					
1	Міф та міфологія: визначення категоріального апарату.	2			
2	Феноменологія та діалектика міфу.	1			
3	Міфологічний антропоморфізм в інтерпретації Всесвіту.	1			
4	Міф як комунікативна система. Функції міфу	4			
Сем 1	Поняття міфу та міфології. Сутність міфу.		2	2	
Сем 2	. Характерні риси міфосвідомості. Гностичні та комунікативні функції мфосвідомості.		2	2	

Підсумкова модульна контрольна робота		1			
<i>Частина друга змістовий модуль 2 <u>Історія міфології.</u></i>					
5	Міфологія як історично перший тип суспільної свідомості.	1		2	
6	Міфологічна свідомість епохи найдавніших цивілізацій (Єгипет, Месопотамія, Індія, Китай, Мала та Передня Азія, доколумбова Америка). Загальна характеристика.	5			
7	Греко-римський світ: тотальність міфу.	2			
8	Реконструкції скандинавської, германської та кельтської міфологічних систем.	2			
9	Давньослов'янська міфологія.	2			
10	“Вторинні” міфологічні системи: християнська та мусульманська міфології.	2			
11	Міфологічні уявлення народів африканського континенту, Австралії та Океанії.	1			
Семінари					
Сем 1	Міфологія епохи найдавніших цивілізацій		4	10	
Сем 2	Антична міфологія.		2	4	
Сем 3	Давньослов'янська міфологія		2	4	
Сем 4	Вторинні міфології		1	4	
Аналіз та рекомендації щодо існуючих програм/проектів				10	
Підсумкова модульна контрольна робота		1			
<i>Змістовий модуль 3 <u>Практика міфології.</u></i>					
12	Міфопоетична модель світу. Архаїчний ритуал. Поняття архетипу	1		2	
13	Міф як метахудожнє мислення: природа образотворчості та літератури крізь призму міфу.	2		4	
14	Соціально-міфологічні конструкції у практиці сучасної життєдіяльності. Історична та суспільно-політична міфотворчість.	2		4	

Семінар	Міф як метахудожнє мислення. Міфологізування як інструмент сучасної культури		2	4	
Проект - дослідницький проект				10	
	ВСЬОГО	28	14	62	0

Загальний обсяг 42 годин, в тому числі:

Лекцій – **28 год.**

Семінари – **14 год.**

Консультації **2 год.**

Самостійна робота **62 год.**

Обов'язкова література до курсу

1. Аверинцев С.С. София – Логос. Словарь. К.: Дух і Літера, 2001. – С.193-201.
2. Барт Р. Миф сегодня// Барт Р. Мифология. М.,2000.
3. Голосовкер Я.Э. Логика мифа. – М.: Наука,1987.
4. Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическое значение. Уч. Пособ. Для вузов. М.,СПб.: Университетская книга,2000.
5. Культурология. XX век. Энциклопедия. Т.2. – СПб.: Университетская книга; 1998. – С.55-60.
6. Леви-Брюль. Л. Сверхъестественное в первобытном мышлении. М.,1994.
7. Леви-Строс К. Структурна антропология. К.: Основи,1997.
8. Лисюк Н.А. Сутність міфу та його функції. – К.: Вид-во Укр. Фітосоціологічного центру,2003.-121 с.
9. Лобок А.М. Антропология мифа. Екатеринбург,1997.
10. Лосев А.Ф.Диалектика мифа// Лосев А.Ф.Философия. Мифология. Культура. М.,1991.
11. Лосев А.Ф. Мифология// Античная литература.М.,1973.
12. Лотман Ю.М. Символ в системе культуры мифологии// Труды по знаковым системам. Тарту,1987. Т.21.С.10-21.
13. Лубський В.,Козленко В.,Лубська М.,Севрюков Г.Історія релігій: Навч. посібн.-К.:Тандем,2002.-640 с.
14. Малиновский Б. Магия, наука и религия. М.,К., 1998.
15. Мифы народов мира. Энциклопедия: в 2-х т./ Гл. ред С.А.Токарев. – М.:НИ “Большая Российская энциклопедия,2000.-Т.1.; Т.2.
16. Неклюдов С.Ю.Структура и функции мифа. www.ruthenia.ru/folklore/nekludov3.htm
17. Попович М.В. Мировоззрение древних славян. К.: Наук. думка,1985
18. Стеблин- Каменский М.И. Миф.Л.,1976..
19. Телегин С.М.Философия мифа: Введение в метод мифореставрвции. М.:Община,1994.
20. Токарев С.А. Что такое мифология? \ \ Токарев С.А. Ранние формы религии. М.,1990.
21. Тэрнер В. Символ и ритуал. М.:Глав. Ред. Восп. Лит., 1983.
22. Фрезер Дж. Дж. Золотая ветвь: Исследование магии и религии. –М.:Политиздат,1980.
23. Элиаде М. Аспекты мифа. М.,1996.
24. Элиаде М.История веры и религиозных идей. – М.: Академический проект, 2008.

Додаткова література

1. Ревункова Е.В. Миф – образ – религия М.,1992
2. Лифшиц М.А.Мифология древняя и современная. М.,1980

3. Фрезер Д.Д. Фольклор в Ветхом Завете.- М.: Политиздат, 1985
4. Токарев С.А. Мифология и ее место в культурной истории человечества/ Токарев С.А. Ранние формы религии. М.,1990.
5. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян.-М.:Наука,1981.
6. Ранк О. Миф о рождении героя. – М.,К.,1997
7. Мелетинський Е.М. Мифы древнего мира в сравнительном освещении. www.ruthenia.ru/folklore/meletinsky3.htm
8. Хьюбнер К. Истина мифа. М.: Республика,1996.
9. Франкфорт Г.,Франкфорт Г.А., Уилсон Дж., Якобсен Т. В преддверии философии. Духовные искания древнего человека/ Пер. Т.Н. Толстой. М.,1984.
10. Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя: Тотемна система в Австралії. К.:Юніверс, 2002.
11. Иванов Вяч. Дионис и прадионисийство. СПб.,1994.
12. Тайлор Э. Первобытная культура. М.: Изд-во полит. лит.,1987.
13. Новик Е.С. Обряд и фольклор в сибирском шаманизме: Опыт сопоставления структур. М.,1984.
14. Мелетинський Е.М. Скандинавская мифология как система. www.ruthenia.ru/folklore/meletinsky3.htm
15. Пропп В.Я. Поэтика фольклора./ Сост.,предисл. и комментарий А.Н.Мартыновой. М.: Лабиринт,1998.
16. Кун Н.А., Нейхардт А.А. Легенды и мифы Древней Греции и Древнего Рима. – СПб.: Издательский Дом «Литера»,2001. – 608 с.
17. Стабрила С. Міфологія для дорослих: Боги, герої, люди / Пер. с пол Д.Андрухів. – К.: Юніверс,2000. – 544 с.
18. Мелетинський Е.М. Предки Прометея (Культурный герой в мифе и епосе). www.ruthenia.ru/folklore/meletinsky3.htm
19. Басилов В.Н. Культ святых в исламе. –М.,1970.
20. Котляр М.Ф. Русь язичницька: Біля витоків східнослов'янської цивілізації. – К.:Заповіт,1995.
21. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: АртЕк, 1998. – С. 7-55.
22. Толочко Петро. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996.
23. Седов В.В. Происхождение и ранняя история славян.- М.,1982.
24. Булашев Г.О.Український народ в своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях// Космогонічні українські погляди та вірування. – К.: “Довіра”, 1992. – С.227-236.
25. Джерела української міфології.-К.:”Снива”,1995.
26. Народні повір'я/ Упоряд. Дмитренко М.К. –К.,2000.
27. Ткач М. Систематизація головних міфічних персонажів язичницького культу князя Володимира в тижневому циклі / Київська старовина.-№1,2003. –С.32-42.
28. Афанасьев А.Н. Поэтические воззрения славян на природу: Опыт сравнительного изучения славянских преданий и верований в связи с мифическими сказаниями других родственных народов. В 3-х тт. М.,1995.
29. Костомаров М.І Слов'янська міфологія: Вибрані праці з фольклористики і літературознавства. К.:Либідь,1994.
30. Толстой Н.И. Язык и народная культура: Очерки по славянской мифологии и этнолингвистике. М.,1995.
31. Українські замовляння. К.,1993.
32. Сліпущко О. Давньоукраїнський бестіарій. - К.: Дніпро, 2001. 144 с.
33. Войтович В.М. Українська міфологія . – К.: Либідь,2002. – 664 с.
34. Кэмбел Дж. Мифы, в которых нам жить К.;М.,2002.
35. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. М.,1965.
36. Фрейденберг О.М. Миф и литература древности. М.,1978.